

61994J0166

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 8 päivänä helmikuuta 1996. - Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA vastaan Ministero delle Finanze. - Ennakkoratkaisupyyntö: Corte d'appello di Salerno - Italia. - Sisäinen jalostusmenettely - Kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään maatalousmaksuista ja arvonlisäverosta perittävästä viivästyskorosta väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta. - Asia C-166/94.

Oikeustapauskokoelma 1996 sivu I-00331

Tiivistelmä

Asianosaiset

Tuomion perustelut

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Päätöksen päätösosa

Avainsanat

1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus - Kolmansien maiden kanssa käytävä kauppa - Sisäinen jalostusmenettely - Alun perin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleiden tavaroiden luovuttaminen kulutukseen - Maatalousmaksun periminen - Viivästyskoron periminen - Hyväksyttävyyys

(Neuvoston direktiivin 69/73/ETY 16 artikla)

2 Verotusta koskevat oikeussäännöt - Lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Verotettava tapahtuma ja verosaatavan syntyminen - Sisäinen jalostusmenettely - Alun perin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleiden tavaroiden luovuttaminen kulutukseen - Tuonnista aiheutuvan veron periminen - Viivästyskoron periminen - Viivästyskorkojen periminen ei ole hyväksyttävää

(Neuvoston direktiivin 77/388/ETY 10 artikla ja 3 artiklan 4 kohta)

Tiivistelmä

3 Sisäistä jalostusmenettelyä koskevan direktiivin 69/73/ETY perusteella jäsenvaltio saattoi säätää, että väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta peritään viivästyskorkoa maksamattomasta maatalousmaksusta, kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleita tavaroita.

4 Kuudennessa neuvoston direktiivissä 77/388/ETY ei sallita jäsenvaltion perivän väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta viivästyskorkoa arvonlisäverosta silloin, kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleita tavaroita.

Tällainen mahdollisuus suljetaan pois direktiivin 10 artiklan 3 kohdan 4 alakohdassa, jota sovelletaan sisäiseen jalostusmenettelyyn ja jossa säädetään, että verosaatava syntyy vasta sillä hetkellä, jolloin tätä menettelyä lakataan soveltamasta tavaroihin ja ne ilmoitetaan luovutettavaksi kulutukseen.

Asianosaiset

Asiassa C-166/94,

jonka Corte di appello di Salerno (Italia) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA

vastaa

Ministero delle Finanze

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 9, 12, 13, 30 ja 38 artiklan, vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2727/75 (EYVL L 281, s. 1) 18 artiklan 2 kohdan ja sisäistä jalostusmenettelyä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 4 päivänä maaliskuuta 1969 annetun neuvoston direktiivin 69/73/ETY (EYVL L 58, s. 1) 16 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

(kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida ja C. Gulmann (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: F. G. Jacobs,

kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Italian hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön diplomaattisia riita-asioita käsittelevän osaston osastopäällikkö Luigi Ferrari Bravo avustajanaan valtionasiamies Pier Giorgio Ferri,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Antonio Aresu,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.10.1995 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

Tuomion perustelut

1 Corte di appello di Salerno on esittänyt 31.5.1994 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 20.6.1994, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen, joka koskee EY:n perustamissopimuksen 9, 12, 13, 30 ja 38 artiklan, vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2727/75 (EYVL L 281, s. 1) 18 artiklan 2 kohdan ja sisäistä jalostusmenettelyä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 4 päivänä maaliskuuta 1969 annetun neuvoston direktiivin 69/73/ETY (EYVL L 58, s. 1) 16 artiklan tulkintaa.

2 Tämä kysymys esitettiin Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA:n (jäljempänä Pezzullo) ja Ministero delle Finanze (valtiovarainministeriö) välillä vireillä olevassa riita-asiassa.

3 Pezzullo toi 21.5.1982 väliaikaisesti maahan 1 000 tonnia Kanadasta peräisin olevaa durumvehnää tarkoituksenaan jalostaa se mannasuurimoiksi jälleenvientiä varten. Jälleenviennin jälkeen Pezzullo luovutti Italiassa kulutukseen jalostusprosessissa syntyneet sivutuotteet (ryynit, leseet ja jauhot), jotka siten 15.1.1985 tuotiin lopullisesti maahan.

4 Salernon tulliviranomaiset vaativat maatalousmaksun ja arvonlisäveron maksamista sivutuotteiden lopullisesta maahantuonnista. Italian tullilain (presidentin asetus nro 43, 23.1.1973) 191 artiklan mukaisesti he vaativat myös viivästyskoron suorittamista väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta. He määrittelivät maksettavan koron kokonaismääräksi 18 315 610 Italian liiraa (ITL), josta 17 382 352 ITL perustui maatalousmaksuun ja 933 258 ITL arvonlisäveroon.

5 Pezzullo maksoi maksun ja arvonlisäveron sekä viivästyskoron. Se katsoi kuitenkin niiden Italian lain säännösten, joiden perusteella viivästyskorko oli peritty, olevan ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa ja vaati Tribunale di Salernossa maksamansa koron palauttamista. Vaatimuksen hyökkäämisen jälkeen Pezzullo haki muutosta Corte di appello di Salernoilta.

6 Tässä tuomioistuimessa Pezzullo väitti, että vaadittu viivästyskorko oli perustamissopimuksen 9, 12, 13, 30 ja 38 artiklan kanssa ristiriidassa oleva sisäinen vero tai vaikutukseltaan vastaava maksu. Se myös väitti, että vilja-alan yhteisen markkinajärjestelyn asteittaisesta perustamisesta 20.4.1962 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 19 (EYVL 1962, 30, s. 933) ja vilja-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 13.6.1967 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 120/67 (EYVL L 117, s. 2269) oli rikottu, koska näissä asetuksissa kielletään kaikkien tuontitullien ja vaikutukseltaan vastaavien maksujen periminen kaupassa kolmansien maiden kanssa.

7 Ministero delle Finanze väitti, että asetukset N:o 19 ja N:o 120/67 eivät olleet enää voimassa väliaikaisen maahantuonnin hetkellä, koska ne oli kumottu edellä mainitulla asetuksella N:o 2727/75. Se väitti myös, että Italian tullilain 191 artikla oli yhteensopiva edellä mainitun direktiivin 69/73/ETY kanssa.

8 Corte di appello di Salerno päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Oliko Italian tullilain 191 artiklan mukaisen viivästyskoron periminen lopullisen maahantuonnin yhteydessä riidanalaisen tuontitoimen aikana (vuonna 1982) kielletty sellaisten yhteisön oikeuden

oikeussääntöjen mukaan, joilla on etusija suhteessa kansalliseen lainsäädäntöön?"

9 Koska viivästyskorkoa on peritty tässä tapauksessa sekä maatalousmaksusta että arvonlisäverosta, on syytä tutkia aluksi, kielletäänkö yhteisön oikeudessa viivästyskoron periminen maksusta, ja sen jälkeen, kielletäänkö siinä viivästyskoron periminen arvonlisäverosta.

Viivästyskorko maatalousmaksusta

10 Koska maksu on peritty sisäisen jalostusmenettelyn yhteydessä, on syytä tutkia niitä yhteisön oikeussääntöjä, joita riidanalaisen tuontitoimen aikana sovellettiin tällä alalla, eli edellä mainittua direktiiviä 69/73/ETY.

11 Direktiivissä 69/73/ETY säädetään ensimmäistä kertaa sisäiseen jalostusmenettelyyn sovellettavista yhteisistä oikeussäännöistä. Tämä tullimenettely tekee mahdolliseksi tietyin edellytyksin yhteisön ulkopuolista alkuperää olevien tavaroiden saattamisen yhden tai useamman jalostustoiminnon kohteeksi yhteisön tullialueella (käsittely, valmistus, korjaus tai käyttö) silloin, kun ne on tarkoitettu jälleenviedä yhteisön tullialueen ulkopuolelle jalostettuina tuotteina, ilman että niistä kannetaan tullimaksuja tai maatalousmaksuja.

12 Direktiivin 69/73/ETY 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja b alakohdan 1 luetelmakohdassa säädetään, että kun se on olosuhteiden takia perusteltua ja erityisesti kun on kyse yrityksistä, joilla on sekä yhteisön markkinoille että ulkopuolisille markkinoille suunnattua jatkuvaa tuotantoa, toimivaltaiset viranomaiset voivat sallia jalostettujen tuotteiden tai sisäisen jalostusmenettelyn alaisten tuotteiden luovuttamisen kulutukseen.

13 Saman direktiivin 16 artiklassa säädetään seuraavaa: "Luovutettaessa tavaroita kulutukseen 15 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tai b alakohdan 1 luetelmakohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti jalostetuista tuotteista, osittain jalostetuista tuotteista tai muuttumattomista tavaroista kannetaan tuontitulleina, vaikutukseltaan vastaavina maksuina tai maatalousmaksuina tuontitavaroihin sinä päivänä sovellettavat määrät, jona toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät asianomaiset tullausasiakirjat; määrät lasketaan tavaroiden tullausarvon tai muiden tuolloin sovellettavien vahvistettujen tai hyväksyttyjen maksujen perusteella tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisten viivästyskorkojen maksuvelvollisuutta."(1)

14 Tämän artiklan viimeinen osa eli sanat "tämän kuitenkin rajoittamatta mahdollisten viivästyskorkojen maksuvelvollisuutta" osoittaa neuvoston nimenomaisesti säättäneen, että jäsenvaltiot voivat periä viivästyskorkoa tuontimaksujen ja maatalousmaksujen yhteydessä sisäisen jalostusmenettelyn alaisista tavaroista.

15 Tämä säännös ei ole ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen 9, 12, 13, 30 ja 38 artiklan kanssa, joihin Pezzullo vetosi ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa. Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 11 kohdassa, näitä artikloita ei tässä asiassa sovelleta, eivätkä ne kuulu suoranaisesti asiaan tässä tilanteessa.

16 Tämä säännös ei myöskään ole ristiriidassa asetuksen N:o 2727/75 18 artiklan 2 kohdan kanssa, jossa säädetään seuraavaa:

"Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä tai jollei neuvosto määräenemmistöllä komission ehdotuksesta toisin päättä, kiellettyä on:

- tullimaksujen tai vaikutukseltaan vastaavien maksujen kantaminen - - "(2)

17 Kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 17 kohdassa, vaikka riidanalaisen viivästyskoron katsottaisiinkin olevan tuontitullia vaikutukseltaan vastaava maksu, direktiivin 69/73/ETY 16 artikla on sellainen poikkeus asetuksen N:o 2727/75 18 artiklan 2 kohdan kiellosta, jonka neuvosto on päättänyt ja joka on siten nimenomaisesti hyväksytty.

18 On siten syytä vastata ennakkoratkaisukysymyksen tähän osaan, että direktiivillä 69/73/ETY, joka oli voimassa maahantuonnin aikana, ei estetty jäsenvaltiota säätämästä, että väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta peritään viivästyskorkoa maatalousmaksusta, kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleita tavaroita.

Viivästyskorko arvonlisäverosta

19 Koska viivästyskorkoa on peritty väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta myös arvonlisäverosta, on aiheellista tutkia, onko koron periminen yhteensopiva arvonlisäveroa koskevien yhteisön oikeussääntöjen eli jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL 145, s. 1) kanssa, sellaisena kuin se oli voimassa maahantuonnin aikana.

20 Tämän direktiivin 10 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Maahantuonnin osalta verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy sillä hetkellä, jolloin tavara saapuu 3 artiklassa määritellylle maan alueelle.

Jos maahantuoduista tavaroista on kannettava yhteisen politiikan mukaista tullimaksua, maatalousmaksua tai muuta vaikutukseltaan vastaavaa maksua, jäsenvaltiot voivat soveltaa nämä yhteisön maksut aiheuttavasta tapahtumasta ja maksusaatavan syntymisestä säädettyjä voimassa olevia säännöksiä.

Jos tavaroista ei kanneta mitään näistä yhteisön maksuista, jäsenvaltiot voivat soveltaa verotettavaan tapahtumaan ja verosaatavan syntymiseen voimassa olevia tullisäännöksiään.

Jos tavaroihin niiden maahantuonnin yhteydessä sovelletaan jotakin 16 artiklan 1 kohdan A alakohdassa tarkoitettua menettelyä taikka väliaikaisen maahantuonnin menettelyä tai passitusmenettelyä, verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy vasta sillä hetkellä, jolloin näitä menettelyjä lakataan soveltamasta tavaroihin ja ne ilmoitetaan luovutettavaksi kulutukseen."

21 Direktiivin 77/388/ETY 16 artiklan 1 kohdan A alakohdan e alakohdan nojalla 10 artiklan 3 kohdan viimeinen alakohta soveltuu sisäiseen jalostusmenettelyyn.

22 Tästä direktiivistä seuraa siten nimenomaisesti, että verotettava tapahtuma toteutuu ja verosaatava syntyy vasta silloin, kun menettelyjä lakataan soveltamasta tavaroihin ja tavarat ilmoitetaan luovutettavaksi kulutukseen. Direktiivin 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla verosaatava syntyy silloin, kun veroviranomaiset saavat oikeuden vaatia veronmaksuvelvolliselta veron maksamista, vaikka maksua voitaisiinkin lykätä. Se on siten aikaisin hetki, josta lähtien maksamattomasta verosta voi kertyä korkoa.

23 Tästä seuraa, että direktiivin 77/388/ETY 10 artiklan 3 kohdan viimeisessä alakohdassa ei sallita jäsenvaltion perivän sisäisen jalostusmenettelyn osalta viivästyskorkoa arvonlisäverosta väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta.

24 On siten syytä vastata ennakkoratkaisukysymyksen tähän osaan, että direktiivissä 77/388/ETY ei sallita jäsenvaltion perivän väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta viivästyskorkoa arvonlisäverosta silloin, kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin sisäisen

jalostusmenettelyn alaisena olleita tavaroita.

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Oikeudenkäyntikulut

25 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Italian hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Päätöksen päätösosa

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

(kolmas jaosto)

on ratkaissut Corte di appello di Salernon 31.5.1994 tekemällä päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

1) Sisäistä jalostusmenettelyä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 4 päivänä maaliskuuta 1969 annetulla neuvoston direktiivillä 69/73/ETY, joka oli voimassa kyseessä olevan maahantuonnin aikana, ei estetty jäsenvaltiota säätämästä, että väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta peritään viivästyskorkoa maatalousmaksusta, kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin tämän menettelyn alaisena olleita tavaroita.

2) Jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetussa kuudennessa neuvoston direktiivissä 77/388/ETY ei sallita jäsenvaltion perivän väliaikaisen ja lopullisen maahantuonnin väliseltä ajalta viivästyskorkoa arvonlisäverosta, silloin kun yhteisössä luovutetaan kulutukseen aiemmin sisäisen jalostusmenettelyn alaisena olleita tavaroita.

(1) - Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

(2) - Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.